

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **Odborové organizace pracovníků správ památkových objektů při Národním památkovém ústavu**, se sídlem 783 25 Bouzov 8, zastoupené JUDr. Janou Kašpárkovou, advokátkou se sídlem Blanická 917/19, 779 00 Olomouc, proti žalovanému **Ministerstvu kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o námitce podjatosti soudkyň senátu 6 A Městského soudu v Praze JUDr. Dany Černé, JUDr. Karly Cháberové a JUDr. Naděždy Treschlové,

t a k t o :

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Dana Černá, JUDr. Karla Cháberová a JUDr. Naděžda Treschlová **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 98/2010.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou na ochranu proti nečinnosti podanou dne 28. 4. 2010 u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá, aby byla žalovanému uložena povinnost rozhodnout o stížnosti žalobkyně ze dne 14. 1. 2010, podané podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 15 dnů od nabytí právní moci rozsudku.

Podáním doručeným městskému soudu dne 10. 5. 2010 namítla žalobkyně podjatost senátu 6 A Městského soudu v Praze „*pro jeho negativní osobní poměr k osobě předsedkyně žalobkyně, datující se od doby, kdy právní předchůdkyně žalobkyně jednající osobou stávající předsedkyně žalobkyně podala podnět orgánům činným v trestním řízení kvůli postupu senátu 6 Ca, který opakovaně přiznával odměny ustanovené zástupkyni z řad advokátů za úkony, které neprovedla, a takto ji bezdůvodně obohacoval. Samy členky senátu se prohlásily podjatými a žalobkyně má tak zato, že u nich není dána záruka nestranného a objektivního rozhodnutí za situace, kdy se vůči právní předchůdkyni žalobkyně samy negativně vymezily*“.

Soudkyně senátu 6 A k námitce podjatosti vznesené žalobkyní uvedly, že se necítí být podjaté, neboť nemají žádný poměr k projednávané věci, k účastníkům řízení či k jejich zástupcům, což stvrdily svými podpisy dne 17. 5. 2010. Následně byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

Podle prvního odstavce ustanovení § 8 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, dostupné na www.nssoud.cz).

Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce v daném případě, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu.

V dané věci bylo subjektivní stanovisko žalobkyně skutečně podnětem k tomu, aby se Nejvyšší správní soud podjatostí soudkyň senátu 6 A Městského soudu v Praze zabýval. Subjektivní náhled uvedených soudkyň, jak vyplývá z jejich vyjádření, svědčí o tom, že se za podjaté v souzené věci nepovažují.

Žalobkyně v předmětném řízení vznesla obecnou námitku proti postupu soudkyň uvedeného senátu, které mají mít negativní poměr k osobě předsedkyně žalobkyně, a dále zdůraznila, že samy členky senátu se v minulosti prohlásily být podjatými ve vztahu k právní předchůdkyni žalobkyně jednající její stávající předsedkyní.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům - kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů - mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů ze spisového materiálu nebyl zjištěn. Jmenované soudkyně se rovněž nepodílely na projednávání nebo rozhodování věci u žalovaného správního orgánu ani v předchozím soudním řízení.

Rovněž námitka, že členky senátu 6 A městského soudu se v minulosti prohlásily být podjatými z důvodu podání podnětu orgánům činným v trestním řízení právní předchůdkyní žalobkyně, nezakládá důvod pro vyloučení uvedených soudkyň z projednávání a rozhodnutí předmětné věci. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že ve zmiňovaném případě se sice soudkyně senátu 6 A městského soudu subjektivně cítily být podjaty, nicméně Nejvyšší správní soud v řízení o námitce podjatosti vyslovil, že „[p]odání trestního oznámení na soudce účastníkem pro jeho rozhodovací činnost jistě může za určitých okolností v soudci vyvolat nepřátelský postoj vůči tomuto účastníku. Na druhé straně lze jen těžko uzavřít, že tato skutečnost vždy a automaticky vyvolá negativní vztah soudce k účastníku řízení. V tomto směru se však posouzení jednotlivých případů vzpírá zobecnění a vždy se bude odvíjet od vážení různých skutečností, pojících se s konkrétní věcí“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2009, č. j. Nao 36/2009 - 49, dostupné na www.nssoud.cz). V citovaném případě neshledal zdejší soud důvod pro vyloučení soudkyň z projednávání a rozhodnutí věci a uvedl, že „z obsahu spisů nikterak nevyplývá, že by jmenované soudkyně městského soudu v souvislosti s podáním trestního oznámení (jehož nedůvodnost byla v zásadě zřejmá) bez dalšího mohly získat negativní vztah k PhDr. H. P., který by je vylučoval z dalšího rozhodování. Jejich oznámení místopředsedovi městského soudu je třeba vnímat jako poukaz na podaná trestní oznámení, nikoliv jako vyjádření jejich poměru k PhDr. H. P.“.

Závěry shora citovaného usnesení jsou aplikovatelné i na posuzovaný případ, kdy žalobkyně usuzuje o podjatosti soudkyň v souvislosti s podáním trestního oznámení. Nejvyšší správní soud v souladu s citovanou judikaturou uzavřel, že samotná skutečnost, že předsedkyně právní předchůdkyně žalobkyně (PhDr. H. P., nynější předsedkyně žalobkyně) podala v minulosti trestní oznámení na soudkyně senátu 6 A Městského soudu v Praze, nezakládá důvod pro vyloučení uvedených soudkyň z rozhodování věci, neboť neznamená, že by uvedené soudkyně v souvislosti s podáním trestního oznámení PhDr. H. P. mohly bez dalšího získat negativní vztah k osobě předsedkyně žalobkyně, potažmo i k samotné žalobkyni.

S ohledem na výše uvedené právní závěry Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení jmenovaných soudkyň, proto rozhodl, že soudkyně JUDr. Dana Černá, JUDr. Karla Cháberová a JUDr. Naděžda Treschlová nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování této věci.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2010

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně

senátu